

Bouwbesluit 2012

Van Richtlijn naar Verordening bouwproducten

Een groot aantal voorschriften over het (ver)bouwen, gebruiken en slopen van gebouwen en andere bouwwerken is samengevoegd in het Bouwbesluit 2012. Het Bouwbesluit 2012 is in de plaats gekomen van het Bouwbesluit 2003, de daarbij behorende ministeriële regeling, het Gebruiksbesluit en een aantal voorschriften uit de gemeentelijke bouwverordeningen. Het bevat ook enkele nieuwe voorschriften.

In het Bouwbesluit 2012 staat een aantal voorschriften over de CE-markering op bouwproducten, die voortvloeien uit de Richtlijn bouwproducten. De Verordening bouwproducten is de opvolger van de richtlijn bouwproducten. De artikelen uit de verordening over de beoordeling en aanwijzing van keuringsinstellingen (aangemelde instanties) en technische beoordelingsinstanties (TBI's) zijn al in werking getreden. De overige artikelen treden pas in werking op 1 juli 2013. Dan wordt de verordening in zijn geheel van kracht.

In het Bouwbesluit 2012 zijn de voorschriften over de aanwijzing en de beoordeling van keuringsinstellingen en technische beoordelingsinstanties voor de CE-markering op bouwproducten vervangen door nieuwe voorschriften. Hiermee wordt met de nationale bouwregelgeving aangesloten op de nieuwe Europese regels. Met het geheel van kracht zijn van de verordening op 1 juli 2013 vormen de Europese regels voor bouwproducten voor de toeleverende industrie (fabrikanten, importeurs en distributeurs) het wettelijk kader voor het in de handel brengen en verhandelen van bouwproducten in Europa. Het bouwbesluit zal dan geen bepalingen meer bevatten over de CE-markering die reeds in de Europese verordening zijn gegeven.

Doel Verordening bouwproducten

Doel van de Verordening bouwproducten is met name het opheffen van handelsbelemmeringen tussen EU-lidstaten, door:

- harmonisatie van testmethoden voor het testen en beoordelen van bouwproducten,
- uniforme en transparante regelgeving voor de interne Europese markt.

De verordening zet vooral in op verbetering van de geloofwaardigheid of betrouwbaarheid van de CE-markering op bouwproducten en daarnaast ook op vereenvoudiging en verkorting van diverse procedures voor het testen en beoordelen van producten en het mogen aanbrengen van de CE-markering.

Voor de beoordeling van de prestaties van het product in zijn toepassing zijn de essentiële kenmerken of eigenschappen van belang. Deze kenmerken zijn afgeleid van de "fundamentele eisen

voor bouwwerken", die vergelijkbaar zijn met de pijlers van het Bouwbesluit.

Voorbeeld: de druksterkte van een baksteen is een essentieel kenmerk van de baksteen voor de toepassing in een bouwwerk. Het kenmerk is afgeleid van de fundamentele eis Mechanische weerstand en stabiliteit.

Fundamentele eisen voor bouwwerken:

- 1 Mechanische weerstand en stabiliteit
 - 2 Brandveiligheid
 - 3 Hygiëne, gezondheid en milieu
 - 4 Veiligheid, toegankelijkheid bij gebruik
 - 5 Bescherming tegen geluidshinder
 - 6 Energiebesparing en warmtebehoud
 - 7 Duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen*
- * Nieuw ten opzichte van de Richtlijn bouwproducten.

Van richtlijn naar verordening

Het grootste verschil tussen een Europese verordening en een richtlijn is dat de verordening een directe werking heeft en dat de richtlijn geïmplementeerd moet worden door de EU-landen, bijvoorbeeld via de nationale (bouw)regelgeving. In de periode van

de Richtlijn bouwproducten waren de lidstaten vrij in hoe zij deze wilden implementeren. Hierdoor waren er grote onderlinge verschillen. Met de Verordening bouwproducten wordt meer eenduidigheid in de uitvoering van de regels en het markttoezicht bereikt.

Een tweede verschil is de inzet op transparantie en vertrouwen in de CE-markering. Zo stelt de nieuwe verordening strengere eisen aan de beoordeling en de aanwijzing van keuringsinstellingen voor de CE-markering. Accreditatie is min of meer verplicht gesteld en de nationale procedures voor het aanwijzen en aanmelden van de instellingen bij de Europese Commissie zijn aangepast aan de nieuwe Europese regels.

Verder legt de verordening verplichtingen op aan fabrikanten, importeurs en distributeurs voor het voeren van de CE-markering op hun producten en het meeleveren van informatie (prestatieverklaring). Tenslotte is ook het markttoezicht van de lidstaten aangescherpt. Hieronder wordt op deze punten nader ingegaan.

De Verordening bouwproducten stelt het gebruik van de CE-markering op bouwproducten – behoudens enkele uitzonderingen - verplicht voor producten waarvoor een geharmoniseerde norm beschikbaar is, waarvan de overgangperiode is verstreken. De Europese technische goedkeuring, om te komen tot een CE-markering op producten waarvoor geen geharmoniseerde norm beschikbaar is, blijft nog steeds vrijwillig.

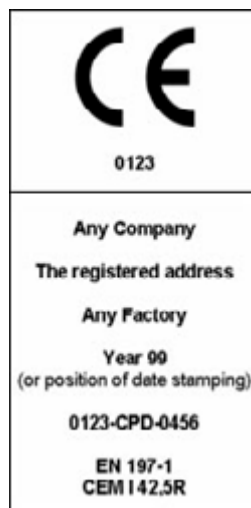
De regels, rechten en plichten bij het in de handel brengen van bouwproducten door marktpartijen zijn nu eenduidig vastgelegd. De verplichting tot CE-markering op bouwproducten was in Bouwbesluit 2003 gekoppeld aan de Richtlijn bouwproducten. Met het Bouwbesluit 2012 wordt geanticipeerd op de Verordening bouwproducten, waarin deze verplichting explicieter is geregeld.

Vanaf 1 april 2012 geldt dus de verplichting tot CE-markering van bouwproducten die in Nederland in de handel worden gebracht, als bedoeld in de Verordening bouwproducten. Vanaf 1 juli 2013 vervalt dit artikel en zijn de regels uit de verordening hierop van toepassing. Vanaf die datum zal er nog een grote verandering plaatsvinden ten opzichte van de Richtlijn bouwproducten. De conformiteitsverklaring van de producent zal dan vervangen worden door de "Prestatieverklaring", die meegeleverd moet worden met het product waarop de CE-markering is aangebracht. Een conformiteitsverklaring is doorgaans een globale verklaring van de fabrikant. De Prestatieverklaring (Declaration of Performance) is een belangrijk document in de communicatie tussen de fabrikant of importeur en de afnemer van het product. In dat document is alle relevante informatie voor de CE-markering weergegeven. Het gaat met name om de prestaties van de essentiële producteigenschappen die voor de toepassing van het product van belang zijn. Zonder deze prestatieverklaring mag de fabrikant de prestatie van het product niet kenbaar maken en de afnemer hierover informeren. Belangrijke vuistregel: *Geén CE-markering zonder een prestatieverklaring en geen prestatieverklaring zonder CE-markering op het product of op de verpakking ervan.*

De prestatieverklaring moet worden opgesteld volgens strenge Europese regels. Voor meer informatie, zie het dossier <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bouwproducten> op de website van de rijksoverheid.

rijksoverheid.nl/onderwerpen/bouwproducten op de website van de rijksoverheid.

Waarom een prestatieverklaring?

Bouwproducten zijn halffabricaten, ze moeten nog worden verwerkt in een bouwwerk. Daarmee verschillen ze van producten zoals een radio of speelgoed. Van speelgoed kan direct worden beoordeeld of deze veilig in gebruik is. Wanneer dit niet het geval is, mag het product geen CE-markering dragen.

De CE-markering op een bouwproduct werkt indirect. Het geeft informatie over de vraag of met dat product een veilig, gezond, of energiezuinig bouwwerk gemaakt kan worden.

Bouwproducten dienen te zijn getest op de beoogde toepassing in een bouwwerk, bijvoorbeeld de sterkte van

een houten balk in een dakconstructie of de brandwerendheid van een deur in een brandwerende wand.

In de prestatieverklaring van de fabrikant staat omschreven welke prestatie het product heeft in relatie met de beoogde toepassing van het product.

Bij bouwproducten kan de CE-markering van overigens dezelfde producten een totaal andere betekenis hebben. De ene baksteenfabrikant kan bijvoorbeeld slechts één productkenmerk hebben getest, een andere baksteenfabrikant kan daarentegen wel 13 kenmerken hebben getest. Daarom is bij het beoordelen van CE-gemarkeerde producten de prestatieverklaring essentieel. Op basis van de prestatieverklaring kan de afnemer van het product zelf de afweging maken of het bouwproduct voldoet in de toepassing die hij voor ogen heeft. Zie ook het Infoblad over CE-markering en Erkende kwaliteitsverklaringen.

Meer informatie?

Bij inwerkingtreding van het Bouwbesluit 2012 hoort een goede uitleg van het besluit. De voorlichtingsmiddelen die hierbij worden ingezet zijn divers.

- In september 2011 is gestart met opleidingen voor het bevoegde gezag. Deze opleidingen waren gratis en zijn eind 2011 afgerond. Bij deze trainingen is gebruik gemaakt van het Praktijkboek Bouwbesluit 2012. Een pdf-versie hiervan kunt u vinden op www.rijksoverheid.nl.
- Dit is het nieuwe informatieblad over het Bouwbesluit 2012 van richtlijn naar verordening bouwproducten. Er zijn diverse informatiebladen over verschillende onderwerpen uit het Bouwbesluit 2012 gemaakt. Deze staan op www.rijksoverheid.nl.
- Op www.rijksoverheid.nl/bouwregelgeving staat de integrale tekst van het Bouwbesluit 2012 en het bijbehorende Besluit wijziging Bouwbesluit 2012. Samen vormen zij het nieuwe

Bouwbesluit. Ook staat hier een doorlopende tekst van de bijbehorende toelichtingen.

- Op dezelfde site staat een transponeringstabel waarin is terug te vinden waar artikelen uit het Bouwbesluit 2003, het Gebruiksbesluit, de Model Bouwverordening (MBV) en andere relevante regelgeving zijn terecht gekomen in het Bouwbesluit 2012.
- Op 25 april 2012 heeft een congres over het Bouwbesluit 2012 plaatsgevonden. Tijdens deze dag zijn betrokkenen met elkaar in gesprek gegaan over het nieuwe Bouwbesluit.
- De komende tijd worden er verder diverse presentaties in het land gegeven en artikelen gepubliceerd over dit onderwerp.
- De bestaande Helpdesk bouwregelgeving en brandveilig gebruik en de Adviescommissie praktijktoepassing brandveiligheid zullen worden voortgezet.
- Tevens is het meldpunt Bouwbesluit 2012 open gesteld. Hier kan men melding doen van een inconsistentie of onduidelijkheid in het Bouwbesluit 2012, de bijbehorende ministeriële regeling en de indieningvereisten die hierbij gelden bij het aanvragen van een vergunning voor bouwen.

Meer informatie over het Bouwbesluit 2012 is te vinden op de website van de rijksoverheid www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bouwregelgeving. In de digitale Nieuwsbrief Bouwen met Kwaliteit is en zal de komende tijd ruim aandacht aan het Bouwbesluit 2012 worden besteed. Op bovengenoemde website kunt u zich op deze nieuwsbrief abonneren.